

Pélé Yoets

Chamach - Le serviteur - Chine

שמש המשמש בין ליחיד בין לרבים צריך שיהא נאמן לבעליו, זריז, מהיר במלאכתו, עושה המלאכה כתקונה ויהיה ממון בעליו חביב עליו כשלו, וישתדל לירד לסוף דעת בעליו לעשות רצונם כרצונם מבלי אמירה. וכשיאמרו לו דבר יפנה עצמו מכל עסקיו תכף, ויעשה מה שאמרו לו במהירות באפן שלא יצטרכו לומר לו פעם שנית. ויהא נאמן בתכלית הנאמנות, שלא יהנה בשום פרוטה משלהם בלתי רשותם. ולא זו שישמע ויעשה רצון רבו, אלא גם לאשתו ולכל בני ביתו יהא נשמע ויעשה רצונם. וגם לקרובי רבו יהא נשמע, וכל בני בית של רבו יהיו חביבים עליו ויראה להם חבה יתרה כאלו הם בני ביתו. וכן שמש הכנסת ישמש לכל בני הכנסת יחד עשיר ואביון הקטנים עם הגדולים, ולא יפנה כל כך אל בצע כסף, אלא לעשות מה שמטל עליו בשלם שבפנים ולמצא חן ושכל טוב בעיני אלהי"ם ובעיני בעליו וסוף הכבוד לבוא:

ואם יקללוהו ויחרפוהו בעליו, ידכה ישח ויתן עיניו למטה, ואל יתן תשובה אפלו אם נראה לו שהדין עמו והם מחרפים אותו על לא דבר מחמת קשיותם, או מחמת כעסם ומר רוחם על איזה דבר אחר, על יסבל ויקבל הכל באהבה לכפרת עוונותיו, עד ישקיפו וירחמו עליו מן השמים. ולא יגלה סוד בעליו ולא יספר עניניהם, ולא יספר בגנותם אפלו עם בני ביתו, ויקבל עליו דין שמים באהבה שכך גזרה חכמתו יתברך שמו שיהיו בעולם עובדים ונעבדים, ובכן יקים מה שכתוב בתורה (ויקרא יח יט) ואהבת לרעך כמוך. שכמו שהיה רוצה הוא שיעבדוהו בזריזות בנקיות בשלם שבפנים עבודה

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

שלמה עבודה תמה, כן יעבד הוא את בעליו, וישא ביום ההוא
קל וחמר בעצמו, אם כך עובד לבשר ודם כמותו אל בצע
כסף שנותן לו בצרות עין, על אחת כמה וכמה צריך
לעבד את בוראו יוצרו ועושו אשר מידו הכל לו מיום הולדו
עד יום מותו, והוא משלם שכר טוב לעושי רצונו. ובכן אל
יבטל

עבודת קונו כגון קריאת שמע ותפלות וברכות, ולא יעבר על
דברי תורה או דברי סופרים מפני עבודת בשר ודם. וכך יתנה
עם בעליו שלא בנפשו יביא לחמו, כי מוטב לאדם שימות ברעב
ואל יהי רשע לפני המקום שעה אחת, אלא יאחז בזה וגם מזה,
כי לכל יש זמן, ועת לכל חפץ למי שהוא זריז ומהיר במלאכתו,
ותהיה יראת השם על פניו תמיד. אם כה יעשה, אז יצליח את
דרכיו ואז ישכיל והעובדים יהיו נעבדים, ועבד חפשי יותר
מאדוניו, או בעולם הזה או בעולם הבא. הן אלה קצות דרכי
המשמשים, בין ליחיד בין לרבים, בין הבן לאביו ואשה לבעלה,
ישמע חכם ויוסף לקח להיות כעבדים המשמשים את הרב שלא
על מנת לקבל פרס, אלא מאהבה בחבה בפנים שוחקות
ובסבר פנים יפות:

ומי שהוא שמש הכנסת יכון גם כן במלאכתו מלאכת שמים לשם
מצוה ויכבד את הבית הכנסת ויזכה את הרבים לקרא אותם
לבית הכנסת בכל יום לשחרית מנחה ערבית. ואם יזכה
שאחד יעמד בשבילו ויבוא לבית הכנסת להתפלל, הנה שכרו
גדול מכל הפרס שנוטל מן הקהל. וכן תהיינה עיניו פקוחות על
האורחים ארחי ופרחי להזמין להם מזונותם די מחסורם, על
ידי שילקט מאנשי העיר דבר יום ביומו ושבת בשבתו דבר בעתו,
ויפיסם בדברים טובים ובסבר פנים יפות, למצוה רבה תחשב לו
וישא ברכה מאת השם. לא כן אם אינו מזמין להם די מחסורם
דבר בעתו, או גוער בהם כמנהג איזה שמשים בורים, גדול עונו
מנשוא, שהרי זה חוטא ולא לו, וכי יצעק העני, השם ישמע

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

צעקתו ותקלל חלקתו של השמש חס ושלום:
יידוע מאי דקימא לן, שהעוסק בצרכי צבור כעוסק בתורה דמי
(ירושלמי ברכות פ"ה ה"א). הנה כי כן יזדרז השמש
בעשית צרכי צבור בכל לבבו לשם מצוה. וכל שהוא משמש
אפלו ליחיד, צריך שיהא לו בטבע, ואז ירגיל עצמו עד
שיעשה לו טבע להיות מן הנעלבים ואינם עולבים, שומעים
חרפתם ואינם משיבים, ושלא יקפיד על שום דבר בעולם.
ובפרט המשמש לרבים אינו יכול לצאת ידי חובה, כי זה אומר
בכה וזה אומר בכה, זה אוחז אצלו וזה אוחז אצלו וצריך לסבל
את הכל. ולא זו אם יצא מתחת ידו דבר שאינו מתקן שצריך
לקבל ולשמע גערה, אלא אך אם אחר עשה דבר שלא כהגן,
ובעי לכפורי ידוהי בההוא גברא, גם זה יסבל וישמע גערה, ובזה
יהיה מרבה שלום וימצא חן ושכל טוב בעיני אלהי'ים ואדם:
יידוע מאמר רבותינו זכרונם לברכה שאמרו (ברכות ז, ב) גדולה
שמושה יותר מלמודה. וגדול החסד שאדם עושה בגופו
יותר מבמונו. הנה כי כן, האיש אשר לא עצר כח להיות
מהנה תלמיד חכם מנכסיו, או אפלו עצר כח ומהנה אותם
במנה יפה, כל אשר בכחו לעשות יעשה וישמש תלמידי
חכמים בכל כחו להזמין להם מזונותיהם וכל צרכם, כדי שיהיו
פנויים לעסק בתורה, ובזה השם יחשב לו כאלו הוא היה
עוסק בתורה, ונוטל חלק בראש במה שלומד החכם, מלבד
שהקדוש ברוך הוא קובע לו שכר על היותו מכבד התורה
ולומדיה, ואוכל פרות

בעולם הזה והקרן קימת לעולם הבא, ובלבד שישמש אותם
מלב ומנפש כאדם העושה בשלו בזריזות ובחבה. וישתדל לקנות
להם הכל טוב ובזול, ואם ירחיב השם את גבולו, כשיקנה ביקר
ימכר להם בזול כדי שיערב להם ויאכלו בשמחה לחמם, וצדקה
תהיה לו. וזאת מצות הבן לאביו ואשה לבעלה לשמש אותם
וזהו כבודם. ולכן לא יכבד עליהם טרח העבודה בהיותם
מחשבים שכר מצוה ושעושים נחת רוח ליוצרם:

וצריכים המעבידים לרחם על העובדים ולא יעבידו בהם בפיר

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

אלא בפה רך, ולא יכעסו עליהם ולא יחרפום ולא יגדפום, כי דיו שזכה להיות מעביד, ודין להם צרתם שהם עבדים לעבדים. ואף אם יעשו דבר שלא כהגן ינהגם וינהלם בלשון רכה, ולא ירעיבם ולא ייגעם יותר מדאי, ולא יעוררם באמצע שנתם וירחם עליהם כרחם אב על בנים, כי כלנו בני איש אחד נחנו, בני אברהם יצחק ויעקב. וכתוב (דברים טו טז) וטוב לו עמך. אמרו רבותינו זכרונם לברכה (קדושין טו א) עמך במאכל, עמך במשתה. ונהי דק, רא אירי בעבד, ממנו נלמד גם כן לשכיר, שזהו דרך ישרה. ולפחות יתן לו לטעם מכל אשר יאכל ויקים בו, ואהבת לרעך כמוך. ובמדה שאדם מודד ומתנהג עם משרתו ואשתו ואנשי ביתו הסרים למשמעתו, כך מודדין לו מן השמים. ויחשב שיותר ויותר ממה שהם חייבים לו, הוא חייב לבוראו, ובזה יסיר כעסו ויתנהג עמהם במדת החסד ובמדת הרחמים כדי שירחמו עליו מן השמים. ויש בני

אדם שמהך טעמא בוחרים להשתמש בגויים, כדי שיוכלו לרדות בהם בפרך, אבל לא זו דרך ישרה, כי מוטב לו לאדם שיטרח הרבה כדי שיתפרנסו ישראל מנכסיו ויהיו עניים בני ביתו, וצדקה תחשב לו בתתו מעותיו למי שעושה בהם נחת רוח ליוצרו, ולא למי שמכעיס בהם את בוראנו, שאפשר שילך ויקנה בהם תקרבת לעבודה זרה. וכבר כתוב בספרים, הגם בעוון זה בעלי בתים יורדים מנכסיהם ואבד העשר בענין רע וזרעו מבקש לחם ואל יהי חונן ליתומיו, כמו שהוא לא רחם על העניים לקרב הנאתם. לכן במקום שיש ישראל שיוכל לשמשו לא יתן אדם מעותיו לעכו"ם, וכשיתן לישראל המשמשו, יתן בעין יפה בעבור תברכהו נפשו, וזוהי עקר צדקה בסתר כמו שכתבנו במקום אחר:

והנה כשם שאסור להכות בנו גדול כדי שלא יהא מכשילו לנגע בכבודו (מועד קטן יז א) כן אב לבנים שיודע בהם שהם סוררים ומורים, אינם שומעים בקול אביהם ואמם, חדול יחדלו

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

מלצוות להם שיעשו דבר, שנמצא מכשילים וגורם להם שיעשו
פגם ויגרמו צער וכעס למעלה ושיענשו על ידם, לכן ההעדר
טוב, והכל לפי מה שמכיר
טבעם ומדותם של בנים. אשרי האיש שהוא זריז ומשמש את
עצמו ואינו מבקש אחרים שישמשהו, הרי זה זריז ונשכר וחיי
נחת יחיה וינצל מן הכעס ויהיה מרבה שלום, אך אם רואה
שהם יראי השם שבמצות חפצים, גם הוא יהא מתכון לזכותם:

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions